

Bài 12

Ô-XTRÂY-LI-A (tiếp theo)

Tiết 2 Thực hành

TÌM HIỂU VỀ DÂN CƯ Ô-XTRÂY-LI-A

I. MỤC TIÊU

Sau bài học, HS cần :

1. Kiến thức

Biết rõ thêm về dân cư Ô-xtrây-li-a.

2. Kỹ năng

- Phân tích lược đồ, bảng số liệu, xử lí các thông tin cho sẵn.
- Lập dàn ý đại cương và chi tiết cho một báo cáo.
- Trình bày một vấn đề trước lớp trong khoảng thời gian ngắn (5 - 7 phút).

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC CẦN THIẾT

- Bản đồ Địa lí tự nhiên Ô-xtrây-li-a.
- Bản đồ Kinh tế chung Ô-xtrây-li-a.
- Lược đồ Phân bố dân cư Ô-xtrây-li-a (phóng to theo SGK).

III. TRỌNG TÂM BÀI

Một số nét đặc trưng của dân cư Ô-xtrây-li-a.

IV. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

1. GV nêu rõ mục tiêu của bài học và sản phẩm của bài thực hành

- Lập đề cương chi tiết cho báo cáo về vấn đề dân cư ở Ô-xtrây-li-a.
- Viết báo cáo ngắn về vấn đề dân cư ở Ô-xtrây-li-a.
- Trình bày tóm tắt báo cáo trong thời gian ngắn (5-7 phút).

2. Tổ chức cho HS viết báo cáo và trình bày báo cáo

Để HS có thể đạt được mục tiêu của giờ học thì GV một mặt cần phải hướng dẫn HS cách thức làm việc, mặt khác cần tổ chức cho HS làm việc độc lập hoặc làm việc theo nhóm. Với định hướng này thì giờ học sẽ được thực hiện theo tiến trình sau đây :

a) HS thu thập các nguồn thông tin phục vụ cho viết báo cáo. GV lưu ý HS xác định các nguồn thông tin có thể sử dụng để viết báo cáo. HS có thể sử dụng các nguồn thông tin sau đây : a) Các nguồn thông tin trong SGK 12, b) Thông tin do GV cung cấp, c) Thông tin do HS thu thập.

b) HS đề xuất tên báo cáo. GV đề nghị HS đọc lướt toàn bộ các thông tin đã có và sơ bộ xác định tên của báo cáo. GV lưu ý HS rằng sau khi hoàn thành xong đề cương chi tiết của báo cáo, HS vẫn có thể điều chỉnh tên báo cáo sao cho nó phù hợp với nội dung cơ bản của báo cáo. Tên báo cáo có thể do từng cá nhân HS hoặc nhóm HS đề xuất. Ví dụ HS có thể đề xuất tên báo cáo như sau : "*Những đặc điểm cơ bản của dân cư Ô-xtrây-li-a*" hoặc "*Dân cư – một nguồn lực quan trọng để phát triển kinh tế – xã hội ở Ô-xtrây-li-a*". Lựa chọn được một cái tên thích hợp cho báo cáo là không đơn giản. Điều này, ở mức độ lớn phụ thuộc vào nguồn tài liệu đã có.

HS viết dàn ý đại cương và chi tiết cho một báo cáo. GV lưu ý HS là sau khi đã xác định được tên của báo cáo thì trước hết phải phác hoạ ra một dàn ý đại cương bao gồm một số đặc điểm khái quát, quan trọng (nên giới hạn trong 2-4 đặc điểm chủ chốt) thể hiện rõ nét, tạo nên khung sườn cho báo cáo. Bước tiếp theo là chi tiết hoá nội dung của các đặc điểm khái quát đến mức độ cần thiết. Ví dụ với chủ đề nêu trên thì trong dàn ý đại cương những ý chủ chốt sau đây nên được đưa vào trong báo cáo : "1) Dân số ít, dân số tăng chủ yếu do nhập cư, 2) Sự phân bố dân cư rất không đồng đều, 3) Những đặc tính chất lượng của dân cư". Dàn ý chi tiết hơn có thể được HS trình bày như sau :

VÍ DỤ VỀ DÀN Ý CHI TIẾT CHO MỘT BẢN BÁO CÁO

Tên báo cáo : "Những đặc điểm cơ bản của dân cư Ô-xtrây-li-a"

1) Dân số ít, dân số tăng chủ yếu do nhập cư

- a) Số dân ít (hơn 20 triệu người trên diện tích 7,7 triệu km²). Dân số tăng chậm (1900 : 4,7 triệu, 2000 : 19,2 triệu, 2005 : 20,4 triệu).
- b) Tỷ suất gia tăng dân số thấp : 1,3%/năm (1975-2000) ; 0,6% năm 2005.
- c) Dân số tăng chủ yếu do nhập cư :
 - 95% dân cư có nguồn gốc châu Âu, 4% nguồn gốc châu Á, chỉ có 1% mang nét thổ dân và cư dân đảo.
 - Ô-xtrây-li-a là quốc gia đa dân tộc, đa văn hoá, đa tôn giáo.

2) Sự phân bố dân cư không đồng đều

- a) Ô-xtrây-li-a là lục địa có mật độ dân cư thưa thớt nhất : 3 người/km² (năm 2005)
- b) Phân bố không đồng đều :
 - 90% dân cư sống tập trung trên khoảng 3% diện tích đất liền (dải đất ven biển phía Đông, Đông Nam, Tây Nam...)
 - 97% diện tích đất còn lại hầu như không có dân : Mật độ dân cư trung bình ở vùng nội địa là 0,3 người /km²
 - 85% dân số sống ở các thành phố và thị trấn.

3) Những đặc tính chất lượng của dân cư

- a) Dân cư Ô-xtrây-li-a có trình độ học vấn cao : Tỷ lệ phổ cập giáo dục và tốt nghiệp THPT đứng hàng đầu thế giới
- b) Chỉ số phát triển con người ở thứ hạng cao trên thế giới và được nâng cao không ngừng
- c) Một trong 10 nước hàng đầu thế giới về lao động kĩ thuật cao, chuyên gia tin học và tài chính chất lượng cao
- d) Lực lượng khoa học có trình độ cao

GV nên dành 15-20 phút để một số HS trình bày đề cương báo cáo. Mỗi HS trình bày báo cáo trong vòng 5 phút. Sau mỗi báo cáo nên có nhận xét góp ý của GV và các HS khác.

d) Viết toàn văn báo cáo : GV đề nghị HS viết toàn văn báo cáo ở nhà – nếu ở trên lớp thời gian hạn hẹp không đủ để HS hoàn thành báo cáo.